

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเกี่ยวกับสวัสดิกภาพความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินและเสรีภาพของประชากรที่พักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นการวิจัยขั้นพื้นฐานเพื่อสำรวจสภาพปัญหาหลายด้าน ที่เกิดขึ้นกับบุคลากรกลุ่มต่างๆ ซึ่งพักอาศัยอยู่ในที่พักในเขตความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสวัสดิกภาพความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และเสรีภาพของประชากรที่พักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. เพื่อศึกษามาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิกภาพความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และเสรีภาพของประชากรที่พักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

#### ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นกลุ่มต่างๆ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำ (สาย ก) ผู้ช่วยทางวิชาการ (สาย ข) อธิการ (สาย ค) ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 18,092 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา และแบบบังเอิญ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 300 คน ประกอบด้วยนักศึกษาจำนวน 200 คน บุคลากรกลุ่มอาจารย์ ข้าราชการและลูกจ้าง จำนวน 100 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ และแปลผลในรูปของค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

#### สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลของการวิจัย มีประเด็นสำคัญดังนี้

##### 1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 55.30) มีอายุอยู่

ระหว่าง 15-25 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 68.67) และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็นโสด (ร้อยละ 78.30) การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 80) มีสถานภาพเป็นนักศึกษา มากกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น (ร้อยละ 66.70) ลักษณะการพักอาศัยในที่พักของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเป็นเจ้าของที่พักที่ได้รับจัดสรรสิทธิจากมหาวิทยาลัยมากที่สุด (ร้อยละ 85) และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้พักอาศัยอยู่ด้วยกันในที่พักระหว่าง 3-4 คน (ร้อยละ 67)

## 2. ข้อมูลสภาพปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพความปลอดภัย ในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และเสรีภาพ ของประชากรที่พักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องประสบปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.21) รองลงไปตามลำดับ คือ ปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุ (ค่าเฉลี่ย 2.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.29) ปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยเกี่ยวกับความเดือดร้อนรำคาญต่อสุขภาพอนามัยหรือสาธารณภัยทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.63) และปัญหาที่ประสบน้อยที่สุด คือ ปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เสรีภาพของบุคคล (ค่าเฉลี่ย 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.54)

### 2.1 ปัญหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์จากการที่เคยพบเห็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น (ร้อยละ 35) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับจักรยานยนต์มากกว่าพาหนะประเภทอื่น (ร้อยละ 93) สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุคือ ผู้ขับขี่ยานพาหนะประมาทเลินเล่อ (ร้อยละ 49.30) บริเวณที่มักเกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด คือ บริเวณสามแยกหรือสี่แยกที่ถนนตัดผ่านกัน โดยเฉพาะบริเวณสโมสรอาจารย์ สำนักวิทยบริการกับโรงอาหารเก่า คณะวิศวกรรมศาสตร์กับคณะเทคโนโลยี (ร้อยละ 58.70) ความเสียหายที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการบาดเจ็บเล็กน้อย มีบาดแผลรอยถลอก ฟกช้ำ (ร้อยละ 62.30) ความเสียหายต่อทรัพย์สินมักเกิดกับพาหนะ คือ ขำรถเสียหายบางส่วน (ร้อยละ 78) สำหรับการแก้ไขเบื้องต้น ส่วนใหญ่ผู้พบเห็นอุบัติเหตุ หรือเจ้าหน้าที่รถป.ก.จะช่วยเหลือนำผู้ประสบอุบัติเหตุส่งโรงพยาบาล (ร้อยละ 44.30) การดำเนินการเบื้องต้นหลังจากเกิดอุบัติเหตุ ส่วนใหญ่ผู้พบเห็นเหตุการณ์ได้ช่วยแจ้งเจ้าหน้าที่รถป.ก.หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ร้อยละ 33.70) แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่ากันที่ระบุว่า ไม่มีการดำเนินการอย่างใดเลย (ร้อยละ 33.70) และส่วนใหญ่ไม่มีการกระทำอย่างใดเลยเพื่อชดเชยความเสียหายต่อกันหลังจากเกิดอุบัติเหตุแล้ว (ร้อยละ 25.70)

## 2.2 ปัญหาเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ จากการที่คนรู้จักหรือคุ้นเคยต้องประสบ ภัยอันตราย (ร้อยละ 41.70) ลักษณะของภัยอันตรายต่อชีวิตร่างกายที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด คือ การก่อ เหตุทะเลาะวิวาท (ร้อยละ 44) บุคคลที่มักเกี่ยวข้องหรือก่อให้เกิดภัยอันตรายมากที่สุดคือนัก ศึกษา (ร้อยละ 62.30) สาเหตุสำคัญที่มักก่อให้เกิดภัยอันตรายคือการเมาสุรา ขาดสติหรือควบคุม อารมณ์ตนเองไม่ได้ (ร้อยละ 46) แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นมักเป็นการบาดเจ็บเล็กน้อย (ร้อยละ 29) การแก้ไขเบื้องต้นหลังจากเกิดเหตุการณ์ก็ได้บอกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้คนที่รู้จักหรือคุ้น เคยทราบ (ร้อยละ 34.30) สำหรับการดำเนินการเบื้องต้นส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่มีการดำเนินการ อย่างใดเลย (ร้อยละ 31) และผลที่ได้รับจากการดำเนินการก็พบว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นหรือไม่ได้รับ ผลอะไรเลย (ร้อยละ 43)

## 2.3 ปัญหาเกี่ยวกับทรัพย์สิน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับความเสียหาย/สูญหายของ ทรัพย์สินด้วยตนเอง (ร้อยละ 55.30) ทรัพย์สินประเภทที่มัก ประสบปัญหามากที่สุดคือ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า หมวก (ร้อยละ 29.70) สาเหตุสำคัญที่ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย/สูญหาย คือ เนื่องจากมีผู้หยิบขโมยไปจากที่เก็บทรัพย์สิน (ร้อยละ 35) สถานที่หรือบริเวณที่ทรัพย์สินมักเสีย หาย/สูญหายบ่อยที่สุด คือ ในบ้านพัก ที่พัก ห้องพัก (ร้อยละ 73) การแก้ไขเบื้องต้นหลังจากเกิด เหตุคือ ใช้วิธีการสอบถามจากเพื่อนร่วมห้องที่พักหรือเพื่อนบ้าน (ร้อยละ 38.30) การดำเนินการ เบื้องต้นหลังจากทรัพย์สินเกิดความเสียหาย/สูญหาย พบว่าไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใดเลย (ร้อยละ 54.70) ดังนั้นผลที่ได้รับจากการดำเนินการเบื้องต้นจึงไม่ได้รับทรัพย์สินคืนแต่อย่างใด (ร้อยละ 80.30)

## 2.4 ปัญหาเกี่ยวกับความเดือดร้อนรำคาญต่อสุขภาพอนามัย หรือ สาธารณภัย ทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องประสบปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยด้านความเดือด ร้อนรำคาญต่อสุขภาพอนามัย/สาธารณภัยทั่วไป มากที่สุดในปัญหาด้านที่พักอาศัย ทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 1.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02) ในส่วนของบริการสาธารณูปโภคที่ไม่ทั่วถึง มักขัด ขข้องหรือมีเหตุรำคาญ (ร้อยละ 59.30) รองลงไปคือ ปัญหาการจราจร (ค่าเฉลี่ย 2.19 ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน 2.46) ซึ่งเกิดขึ้นจากสภาพถนนไม่ค่อยดี ขรุขระ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย (ร้อยละ 79.30) และประสบปัญหาน้อยที่สุดด้านสุขภาพอนามัยและบริการสาธารณะ (ค่าเฉลี่ย 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06) โดยเป็นปัญหาโภชนาการที่ร้านค้าจำหน่ายอาหาร/เครื่องดื่มที่ไม่มี คุณภาพ ไม่ถูกสุขลักษณะมากที่สุด (ร้อยละ 46.70) ปัญหารถโดยสารประจำทางที่ขี้นขี้นด้วยความ ประมาทเลินเล่อ ใช้ความเร็วสูง (ร้อยละ 51.70) และปัญหาด้านสาธารณูปโภคและบริการ

ที่เกี่ยวกับการให้บริการโทรศัพท์ภายในที่พัก โทรศัพท์สาธารณะที่ไม่สะดวก ไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 65)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และเสรีภาพ ของประชากรที่พักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

### 3.1 มาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหากับอุบัติเหตุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นควรจะมีมาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหากับอุบัติเหตุโดยติดตั้งสัญญาณจราจรในจุดที่มักเกิดอุบัติเหตุบ่อยๆ (ร้อยละ 72) ข้อคิดเห็นสำคัญรองลงไป คือ ซ่อมแซมปรับปรุงสภาพถนนทุกสายที่ชำรุดเสียหาย (ร้อยละ 67.30) ติดตั้งเสาไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างตามถนนทุกสายในช่วงกลางคืน (ร้อยละ 63) จำกัดการใช้ความเร็วในการขับขี่ยานพาหนะในเขตมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 57.30) กำหนดข้อบังคับและบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือก่อให้เกิดอุบัติเหตุ (ร้อยละ 39.30) จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรให้แก่ประชากรในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 30.70) กำหนดข้อบังคับให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะสวมหมวกนิรภัยหรือคาดเข็มขัดนิรภัย (ร้อยละ 29) และมีกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดที่เห็นว่าควรตัดถนนหรือเส้นทางการจราจรเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับปริมาณการใช้อยานพาหนะในมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ร้อยละ 24)

### 3.2 มาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหากับชีวิต ร่างกาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นควรจะมีมาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหากับชีวิต ร่างกาย โดยจัดระบบเวรยามประจำที่พักอาศัยแต่ละแห่งให้รัดกุมยิ่งขึ้น (ร้อยละ 62) ข้อคิดเห็นสำคัญรองลงไป คือ ให้ผู้กระทำที่ถูกรับได้ชดใช้ทรัพย์สินหรือค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิด (ร้อยละ 43) ควรติดต่อแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบทันทีหลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว (ร้อยละ 42.30) ตรวจบัตรคนภายนอกที่ผ่านเข้าออกในเขตที่พัก หอพัก บ้านพัก (ร้อยละ 38) ตรวจบัตรคนภายนอกที่ผ่านเข้าออกในเขตมหาวิทยาลัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นพ้องกันว่า การให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่รปภ. ร่วมกันสอบสวนและบันทึกผลการดำเนินคดี (ร้อยละ 35) มีกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 27.30 ที่เห็นว่าควรจัดอบรมความรู้ด้านการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นให้แก่เจ้าหน้าที่ รปภ.

### 3.3 มาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหากับทรัพย์สิน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ปัญหาด้านการจราจรที่ต้องประสบอยู่นั้นไม่มีการดำเนินการแก้ไขแต่อย่างใดเลย เช่นเดียวกันกับปัญหาด้านที่พักอาศัย และปัญหาด้านสุขภาพอนามัยและบริการสาธารณะ ดังนั้น จึงให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นควรจัดให้มีเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนรำคาญต่อสุขภาพ

อนามัยหรือสาธารณภัยทั่วไป สรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเชื่อว่า การขยายถนนหรือตัดเส้นทางเพิ่มมากขึ้น (โดยเฉพาะถนนสี่ช่องวิ่ง) จะยิ่งทำให้ปัญหาอุบัติเหตุการจราจรเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตมหาวิทยาลัยยังขาดความตระหนักและจิตสำนึกเกี่ยวกับการเคารพกฎหมายและมารยาทที่ดีในการขับขี่ยานพาหนะ ขาดความเอื้ออาทรระหว่างกัน ในด้านที่พักอาศัย ทรัพย์สิน เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่ได้เข้มงวดกวดขันกับการตรวจตราดูแลบุคคลภายนอกที่ผ่านเข้าออกในมหาวิทยาลัยหรือที่พักอาศัยประเภทต่างๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้ปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินก็ดี ความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการพักอาศัยในที่พักซึ่งไม่ได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงมาช้านาน เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรที่พักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่นโดยตรง จะเห็นได้ว่า หลังจากเกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นแล้วมักไม่มีการดำเนินการแก้ไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพียงพอที่จะให้หลักประกันได้ว่า มีการเยียวยาแก้ไขไปแล้วมากนักน้อยเพียงใด ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งจึงยังคงมีความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในความปลอดภัยหรือในการดำเนินชีวิตประจำวันในการพักอาศัยในเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

#### ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการสำรวจสภาพปัญหาของกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมาย ภายได้ข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณและช่วงเวลาในการศึกษา (ช่วงระหว่างพ.ศ. 2536-2537) ดังนั้น หากหน่วยงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไข หรือกำหนดมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อนำไปสู่การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคต ก็จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นและครอบคลุมกลุ่มประชากรทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ ผู้วิจัยเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงและขยายตัวของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เกิดขึ้นอยู่อย่างต่อเนื่อง ย่อมทำให้สภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบและหลากหลายมากยิ่งขึ้นเช่นกัน จึงเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องเร่งแสวงหามาตรการหรือความร่วมมือช่วยเหลือกัน ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังๆ เพื่อจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้นสำหรับการพักอาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชนมหาวิทยาลัยขอนแก่นแห่งนี้